

Конституційному Суду України

01033, м. Київ, вул. Жилянська, 14

тел. (044) 238-11-28

Суб'єкт права на Конституційне звернення:

ГОРБУНОВ Ігор Миколайович,

Громадянин України

КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗВЕРНЕННЯ

до Конституційного Суду України про офіційне тлумачення п.287.8 статті 287 Податкового кодексу України від 02.12.2010 року №2755-VI (джерело опублікування – «Голос України», 2010, 12, 04.12.2010 №229-230)

Шановні судді Конституційного Суду України !

Відповідно до статей 147,150 Конституції України, п. 4 статті 13, статей 42, 43, 94 Закону України від 16 жовтня 1996 року №422\96- ВР «Про Конституційний Суд України», громадянин України ГОРБУНОВ Ігор Миколайович звертається до Конституційного Суду України для надання офіційного тлумачення п. 287.8 статті 287 Податкового кодексу України від 02.12.2010 року №2755-VI (із змінами та доповненнями, далі – ПКУ) у системному взаємозв'язку з пп. 269.1.2 п. 269.1 статті 269, пп. 270.1.1 п.270.1 статті 270, пп. 286.1, 286.6 статті 286, п. 287.1. статті 287, підпунктами 14.1.72, 14.1.73, 14.1.74, 14.1.105 статті 14 ПКУ та відповідності п.287.8 статті 287 ПКУ Конституції України, статтям 13, 14, 41, 55.

Відповідно до частини другої статті 8 Основного Закону України, Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй.

Згідно із статтею 13 Основного Закону України держава забезпечує захист прав усіх суб'єктів права власності, та кожний громадянин має право користуватися природними об'єктами права власності народу відповідно до закону. До таких об'єктів належать, зокрема, земельні ділянки.

Згідно з статтею 41 Конституції України, право приватної власності набувається в порядку визначеному законом. Громадяни для задоволення своїх потреб можуть користуватися об'єктами права державної та комунальної власності відповідно до закону.

З 01 січня 2011 року набрав чинності Податковий кодекс України (ПКУ), який регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, що справляються в Україні.

ПКУ, у статті 14 п.14.1 пп.14.1.147 «плата за землю - обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку та орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності», у статті 287, п.287.8 «власник нежилого приміщення (його частини) у багатоквартирному жилому будинку сплачує до бюджету податок за площі під такими приміщеннями (їх частинами) з урахуванням пропорційної частки прибудинкової території з дати державної реєстрації права власності на нерухоме майно».

Відповідно до пп.14.1.105 статті 14 ПКУ та Цивільного Кодексу України (далі - ЦКУ), статті 181, **нерухоме майно** – це, перш за все, земельна ділянка, а по-друге - це об'єкти, розташовані на земельній ділянці, переміщення яких є неможливим.

Законодавець в ст.287 «Строк сплати за землю» п. 287.8 ПКУ в частині «нерухоме майно» має на увазі земельну ділянку, чи об'єкти розташовані на земельній ділянці, переміщення яких є неможливим (нежиле приміщення в багатоквартирному будинку)? Чиновники ДПІ та Суд касаційної інстанції (справа №2а-6535\11\2670 від 30.07.2015 року ВАСУ №К\800\26225\14) **привірює** мене, і, власника нежилого приміщення в жилому багатоквартирному будинку до землекористувача земельної ділянки, використовуючи норму матеріального права п.287.8 ст.287 ПКУ та не визнає мене офіційно землекористувачем. Чи дає суду пункт 287.8 ст.287 ПКУ **право до такого привірювання?**

Пункт 287.8 статті 287 ПКУ має дwoяке значення, що не відповідає вимозі ясності і визначеності правової норми.

Із конституційних принципів рівності і справедливості випливає вимога визначеності, ясності і недвозначності правової норми, оскільки інше не може забезпечити її однакове застосування, не виключає необмеженості трактування у правозастосовній практиці і неминуче призводить до сваволі.

Закони, інші нормативно-правові акти, які визначають порядок реалізації встановлених Конституцією України та міжнародними договорами прав і свобод людини і громадянина, не повинні звужувати, заперечувати чи в будь-який інший спосіб обмежувати ці права і свободи.

Поняття «земельний податок» виключає можливість його сплати за землю, що знаходиться у державній та комунальній власності, так як така земля є власністю українського народу (ст. 324 ЦКУ), при умові що така земельна ділянка не передана у власність\користування відповідно до закону .

Відповідно до статті 116 ЗКУ громадяни та юридичні особи набувають права власності та права користування земельними ділянками із земель державної або комунальної власності за рішенням органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування в межах їх повноважень, визначених цим ЗКУ (частина перша); набуття права на землю громадянами та юридичними особами здійснюється шляхом передачі земельних ділянок у власність або надання їх у користування (частина друга). Право власності та право постійного користування на земельну ділянку виникає після одержання її власником або користувачем документа, що посвідчує право власності чи право постійного користування земельною ділянкою, та його державної реєстрації (частина перша статті 125 ЗКУ).

Трактування п. 287.8 ст. 287 ПКУ суб'єктами владних повноважень (податковими органами) приводить до порушення прав людини і спрямоване на гноблення українського народу, шляхом покладення обов'язку сплати податку на землю, без реалізації права на таку земельну ділянку.

«Відповідно до пункту 4 частини другої статті 42 Закону України «Про Конституційний Суд України» у конституційному зверненні має бути наведено обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні ...»

Заявник зазначає наступне :

Предмет судових розглядів - скасування податкового повідомлення-рішення про сплату земельного податку за 2011 рік, (справа №2а-6535\11\2670 (№К800\26225\14 від 30.07.2015 року), за 2012 рік (справа №2а-9568\12\2670 (№К800\67654\14 від 28.04.2015 року), за 2013 рік (справа №826\14475\13-а від 07.04.2014 року).

Підставою для нарахування земельного податку Позивачу в вище згаданих судових справах був Витяг з технічної документації про нормативну грошову оцінку частини земельної ділянки від року виданий Головним управлінням земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

Норми права, що неоднаково застосовані судом

Неоднакове застосування Судом касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права (п.269.1.2 п.269.1 ст.269, п.270.1 п.270.1 ст.270, п.286.1 ст.286, п.287.8 ст.287 ПКУ та ст.125 ЗКУ) спричинило ухвалення різних за змістом судових рішень у подібних правовідносинах у справі.

Обґрунтування неоднакового застосування норм права

Застосовуючи вище зазначені норми права, у справі **№2а-6535\11\2670 Постановою від 04 липня 2001 року** Окружний адміністративний суд м. Києва робить висновки :

*«...з аналізу зазначених норм права вбачається, що чинним законодавством власники нежитлових приміщень у багатоквартирному жилому будинку **прирівнюються до землекористувачів земельних ділянок під такими приміщеннями, а виникнення обов'язку сплати земельного податку за зазначені земельні ділянки пов'язано саме з датою державної реєстрації права власності на нерухоме майно та не залежить від оформлення права власності чи користування земельною ділянкою.***

З огляду на викладене, суд дійшов висновку про те, що у відповідача були наявні всі правові підстави для визначення позивачу суми податкового зобов'язання за платежем земельний податок з фізичних осіб та винесення податкового повідомлення-рішення від року».

Ухвалою №К800\26225\14 від 30 липня 2015 р. Вищий адміністративний суд України **у справі №2а-6535\11\2670** робить висновок :

*«При цьому власник нежитлого приміщення (його частини) у багатоквартирному жилому будинку сплачує до бюджету податок за площі під такими приміщеннями (їх частинами) з урахуванням пропорційної частки прибудинкової території **з дати державної реєстрації права власності на нерухоме майно (п.287.8 ст.287***

Податкового кодексу України). ... Тобто, фізична особа – власник нежитлого приміщення (його частини) у багатокартирному жилому будинку є платником земельного податку з дати державної реєстрації права власності на нерухоме майно».

«враховуючи викладене, Вищий адміністративний суд України вважає, що суд першої інстанції дійшов правильного висновку про залишення позову без задоволення» та

УХВАЛИВ :

« Касаційну скаргу Державної податкової інспекції у Святошинському районі Головного управління Міндоходів у м. Києві задовольнити.

Постанову Київського апеляційного адміністративного суду від 13.05.2014 року скасувати та залишити в силі Постанову Окружного адміністративного суду м. Києва від 04.07.2011 року».

Застосовуючи вище зазначені норми права, у справі №2а-9568\12\2670 Постановою від 14 жовтня 2014 року Окружний адміністративний суд м. Києва робить висновки :

«... системний аналіз наведених норм дає підстави для висновку, що для цілей оподаткування земельним податком особа повинна мати статус землевласника\землекористувача, набутого в порядку встановленому Земельним кодексом України.

Отже, враховуючи викладене, позовні вимоги фізичної особи Горбунова Ігоря Миколайовича про визнання протиправним та скасування податкового повідомлення-рішення від р. є обґрунтованими та такими, що підлягають задоволенню».

Ухвалою №К800\67654\14 від 28 квітня 2015 р. у справі №2а-9568\12\2670 Вищий адміністративний суд України робить висновок :

«...з наведених норм Податкового кодексу України вбачається, що для цілей оподаткування земельним податком особа повинна мати статус землевласника\землекористувача, набутого у встановленому чинним законодавством порядку, встановленого Земельним кодексом України» та

УХВАЛИВ :

« Касаційну скаргу задовольнити.

Постанову Київського апеляційного адміністративного суду від 23 грудня 2014 року – скасувати та залишити в силі Постанову Окружного адміністративного суду м. Києва від 14 жовтня 2014 року».

Застосовуючи вище зазначені норми права, у справі №826\14475\13-а Постановою від 21 жовтня 2013 року Окружний адміністративний суд м. Києва робить висновки :

«...зважаючи на те, що доказів отримання даних державного земельного кадастру від відповідного органу Держземагенства, які повинні бути підставою для нарахування Позивачу земельного податку, Відповідачем суду не надано, а при винесенні оскаржуваного повідомлення-рішення замість витягу з технічної документації центрального органу Держземагенства України податковим органом використано дані Головного управління земельних ресурсів КМДА, суд дійшов висновку про протиправність такого рішення та його скасування».

Ухвалою ід 17 квітня 2014 року Київський апеляційний адміністративний суд у справі №826\14475\13-а робить висновок :

«...відтак, судова колегія погоджується з висновком суду першої інстанції, що належним джерелом даних про нормативну грошову оцінку земельної ділянки є витяг з технічної документації з нормативної грошової оцінки земель, який видається центральним органом Держземагенства України» та

УХВАЛИЛА :

« Апеляційну скаргу Державної податкової інспекції у Святошинському районі Головного управління Міндоходів у місті Києві – залишити без задоволення, а Постанову Окружного адміністративного суду м. Києва від 21 жовтня 2013 року – без змін».

Дана справа не дійшла до касаційної інстанції за відсутністю касаційної скарги, Відповідач погодився з рішенням суду.

У всіх трьох справах Судиами зроблені різні висновки, де два з них за 2012-2013 роки співпадають.

Тільки у справі за 2013 рік Ухвалою суду було витребувано у Відповідача докази отримання ним даних державного земельного кадастру від відповідного органу Держземагенства (у всіх трьох справах Позивач наполягав на витребуванні доказів та сам їх надавав, наявні у справах) :

«...відповідачем не надано суду доказів отримання ним даних державного земельного кадастру від відповідного органу Держземагенства, які повинні бути підставою для нарахування позивачу земельного податку. Разом з тим, усі документи, на підставі яких позивачу нарахуване податкове зобов'язання, у т.ч. відомості з Державного земельного кадастру, витребувались від Відповідача Ухвалою суду від 13.09.2013 (отримана, згідно з повідомленням про вручення поштового відправлення, уповноваженим представником органу 19.09.2013)».

В частині наявності у Позивача статусу землевласника чи землекористувача – платника земельного податку.

Ухвалою №К\800\26225\14 від 10 грудня 2015 р. Вищий адміністративний суд України у справі «2а-6535\11\2670 розглянувши у відкритому судовому засіданні заяву Горбунова Ігоря Миколайовича про прийняття додаткового рішення до Ухвали Вищого адміністративного суду України 30.07.2015 *«в заяві Горбунов І.М. просить прийняти додаткову ухвалу щодо однієї із позовних вимог (доповнення позовних вимог від 01.06.2011), вирішивши питання про право, та визначити спосіб виконання рішення в частині реалізації цього права».*

В даній Ухвалі Суд робить висновок :

«...з урахуванням того, що ухвалою Вищого адміністративного суду України від 30.07.2015 було залишено в силі постанову Окружного адміністративного суду м. Києва від 04.07.2011, якою адміністративний позов залишено без задоволення, тобто позовні вимоги та доповнення позовних вимог від 01.06.2011 не задовольнялись, тому колегія суддів дійшла висновку про відмову у задоволенні заяви про прийняття додаткового рішення до ухвали Вищого адміністративного суду України від 30.07.2015» та

УХВАЛИВ :

«Відмовити у задоволенні заяви про прийняття додаткового рішення до ухвали Вищого адміністративного суду України 30.07.2015».

В частині належності підстав для нарахування земельного податку.

Суб'єктивне право на земельну ділянку виникає і реалізується на підставах і в порядку визначених Конституцією України, Земельним кодексом України та іншими законами України, що регулюють земельні відносини. Підставою набуття права на земельну ділянку є відповідний юридичний факт.

В 2011 році підставою для нарахування земельного податку згідно Указу Президента України №445 від 8 квітня 2011 року, пп.1,6 Положення про Державне агенство земельних ресурсів України та постанови Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2012 р. №1051, п.286.1 ст.286 ПКУ – є дані державного земельного кадастру. А чиновники ДП і Суди при нарахуванні мені земельного податку за 2011 рік використовують дані Витягу з технічної документації про нормативну грошову оцінку частини земельної ділянки від року виданим Головним управління земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації). В своїх рішеннях свідомо чи від необізнаності або шахрайства державні чиновники та судді, які підписали дані постанови грубо порушують права людини, використовуючи в своїх рішеннях незаконні підстави.

Касаційна інстанція **прирівнюючи** мене, Горбунова Ігоря Миколайовича, до землекористувача та визнавши платником земельного податку Ухвалою №К800/26225\14 від 10 грудня 2015 р. Вищого адміністративного суду України відмовила у задоволенні заяви *прийняти додаткову ухвалу щодо однієї із позовних вимог (доповнення позовних вимог від 01.06.2011), вирішивши питання про право, та визначити спосіб виконання рішення в частині реалізації цього права*, суд нехтує принципами судочинства, суперечить сам собі. Покладаючи на мене сплату земельного податку, суд **прирівнює** мене до землекористувача, але офіційно відмовляється винести рішення про визнання мене землекористувачем.

Ухвалою №К\800\26225\14 від 30 липня 2015 р. Вищий адміністративний суд України у справі №2а-6535\11\2670 робить вище зазначений висновок спираючись на пункт 287.8 статті 287 ПКУ, використовуючи можливість двоякого трактування пункту 287.8 статті 287 ПКУ. Якщо законодавець в ст.287 «Строк сплати за землею» п. 287.8 ПКУ в частині «нерухоме майно» має на увазі земельну ділянку, тоді даний пункт працює в рамках конституційних норм України, а якщо законодавець має на увазі під «нерухомим майном» об'єкти розташовані на земельній ділянці, переміщення яких є неможливим (нежиле приміщення в багатоквартирному будинку чи житлові приміщення в цьому ж багатоквартирному будинку), тоді даний пункт ПКУ працює при умові що земельна ділянка біля багатоквартирного будинку оформлена відповідно до законодавства України, дані по земельній ділянці внесені до Державного земельного кадастру і тільки при такій умові можливе нарахування земельного податку по даній земельній ділянці фізичній чи юридичній особі на підставі даних отриманих з Державного земельного кадастру України. Тому я і звернувся до Конституційного Суду України за офіційним тлумаченням даного пункту.

На підставі вищевикладеного, керуючись статтями 147,150 Конституції України, пункту 4 статті 13, статтями 42,43 і 94 Закону України «Про Конституційний Суд України»,

ПРОШУ :

1. Надати офіційне тлумачення п. 287.8 статті 287 Податкового кодексу України від 02.12.2010 року №2755-УІ в частині «нерухоме майно» у своєму визначенні як земельну ділянку чи «нерухоме майно» як об'єкта розташованого на земельній ділянці, переміщення якого неможливе, тобто нежилотого чи жилого приміщення в багатоквартирному будинку ?
2. Надати офіційне тлумачення п. 287.8 статті 287 Податкового кодексу України від 02.12.2010 року №2755-УІ у системному взаємозв'язку з пп. 269.1.2 п. 269.1 статті 269, пп. 270.1.1 п.270.1 статті 270, пп. 286.1, 286.6 статті 286, п. 287.1 статті 287, підпунктами 14.1.72, 14.1.73, 14.1.74, 14.1.105 статті 14 ПКУ та відповідності п.287.8 статті 287 ПКУ Конституції України, статтям 13, 14, 41, 55.
3. Чи відповідає вимозі ясності і визначеності правової норми пункт п. 287.8 статті 287 ПКУ, чи не звужує зміст та обсяг існуючих прав громадян України ?
4. Чи дає право п.287.8 ст.287 ПКУ прирівнювати власника нежитлового приміщення в багатоквартирному жилому будинку до землекористувача, коли земельна ділянка біля багатоквартирного жилого будинку не оформлена згідно законодавства України і відповідно відсутні дані про землекористувачів в Державному земельному кадастрі України?

ДОДАТКИ :

1. Копії Конституційного звернення у трьох примірниках.
2. Ухвала від 30.07.2015 року у справі №2а-6535\11\2670 Вищий адміністративний суд України № К\800\26225\14 (Єдиний державний реєстр судових рішень , реєстраційний № 48373048)
3. Ухвала від 10.12.2015 року №К\800\26225\14 у справі №2а-6535\11\2670 Вищий адміністративний суд України (Єдиний державний реєстр судових рішень, реєстраційний № 54511862)
4. Постанова від 04.07.2011 року у справі №2а-6535\11\2670 Окружний адміністративний суд м. Києва (Єдиний державний реєстр судових рішень, реєстраційний № 18141947)
5. Ухвала від 28.04.2015 року у справі №2а-9568\12\2670 Вищий адміністративний суд України № К\800\67654\14 (Єдиний державний реєстр судових рішень, реєстраційний № 44215420)
6. Постанова від 14.10.2014 року у справі №2а-9568\12\2670 Окружний адміністративний суд м. Києва (Єдиний державний реєстр судових рішень, реєстраційний № 41153859)

7. Постанова від 21.10.2013 року у справі №826/14475/13-а Окружний адміністративний суд м. Києва (Єдиний державний реєстр судових рішень, реєстраційний № 34351051)
8. Ухвала від 17.04.2014 року у справі №826\14475\13-а Київський апеляційний адміністративний суд (Єдиний державний реєстр судових рішень, реєстраційний № 38376575)
9. Копії паспорта та індивідуального податкового номера Горбунова Ігоря Миколайовича

«23» лютого 2016 року

І. М. Горбунов